

Гермүд тосхлгыг түргдүлхмн

Коммунистическ партъ болн Советск правительств сүүлин джилмүдт урдк-урдкасн даву-гъар тосхлтин кѳдлмшт, нег үлү äмтн бääдг гермүд тосхд онц ик оньган ðгцхәнä, юнъгад гихлä эдл-уушарн, ðлг-эдäрн элвг, эрдм-сургулärн ðбдлсн советск олн-äмтнд у-элвг, сäähн гермүд керглгдджәнä.

Советск Союзин Коммунистическ партин келн-äмтнä ленинск политикин нильчär Хальмг таньгъч хärү тогтсн учрар тосхлтин кѳдлмш келгәнä, нег үлү äмтн бääдг гермүд бärлгәнä чинрн манд улм икдсн болдг. Хärү, тѳрскн газрурн нүүдж ирцхädжäx Хальмг ðрк-бүлмүдиг бääх гермүдär күүцстн тетгх тѳр—мана таньгъчин партийн организацин ðмн зогсджах эркн тѳрмүдин негн болджана.

Тер учр деерäс 1957 джил, мана таньгъчд урдн үзглад

уга ик тосхлт болдж йовна. Тосхлтин кѳдлмшин, тер тоод äмтн бääдг гермүд бärлгәнä нургълдж икн таньгъчин хотл балгъсн—Элст деер кегддж йовна. Элстд эн джил 650 пätр кегдхмн, терүнäs кесгн белн болад, äмтнд ðггддж одсн бääнä, тер тоод дѳрвägгäд пätртä 9 гер, неджäd пätртä 6 гер, нääмн пätртä 1 гер. Дакад кесг тним гермүд бärгдäд дуусгдджана. Зуг ганцхн совхуимүдин управленä халхар неджäd пätртä 6 гер бärгддж дуусгдв. Нääмн пätртä 1 гер, дакад административн хойр давхр гер шинрүлгддж дуусгдджана. Балгъсна 130 гар куч-кѳлсчнр бийсн гермүд бас бärдж авцхаджана.

Балгъсна Сталинä нертä колхоз „Бургъст“ деер шин селä тосхджана. Äмтн бääдг 40 гер тосхгддж одв. 1958 джилин хавр күртл 100 гер бärгдхмн. „Страна Советов“ колхоз „Хар булг“ деер 4 гер бäräд äмтс орулчкв, 40 гер бас бärгдджәнä. Келктл, эн колхоз 30 гер бärлжәнä, терүнäs 6 герн дуусгадад, äмтс орулчксн бääнä.

Äмтн бääх гермүд таньгъчин райодар чигн тосхгддж йовна. Эн халхар Западн район цугтагъасн үзмджтä сән кѳдлмш кев. Районд 300-шаху гер бärгдджәнä, терүнäs 150 шаху герн дуусгадад, äмтн

ордж одсн бääнä, наадксн удл уга дуусгдхмн. Эн кѳдлмшärн Западн район КПСС-н Хальмг обкомин болн куч-кѳлсчнрин депутатрин Советин таньгъчин күүдäгч комитетин Улан туг авсн.

Болв эн кѳдлмшиг таньгъчар бүүклдн авад келхлä, сән гидж келдж большго, энүнд кесг ик дуту-дундс бääнä.

Улгүрн, Элст балгъснд 2-ч номертä тосхлтин участок эн джил ноябрин 1-шинд дуусгдх 3-ч номертä дундин школиг нам улинь тävдж дуусад уга. Гостиниц яслгәнä кѳдлмш берк гидг хашнъгар кегддж йовна. Тосхлтин материалмуд, тер тоод модн, халасн болн нань чигн кергтä юмс дуту болад, кесг гермүд дуусгдх болзган дуусгдджахш. Дакад 2-ч номертä тосхлтин участкд кѳлгн уган учрар кѳдлмшт таслвр гарлгәнн йир ик болв. Адг ятхдан нег пар мѳр хулдж

авхмн гисн кѳдлмшчирин селвгиг участкин начальник ур Семибратов хамринн ханьхд авхш.

Балгъснд бääх зäрм ведомственн организацин тосхлт бас дегд хашнъгар кегддж йовна, зäрмсн нам кѳдлмшän ода күртл эклад уга. Улгүрн автотранспортин контор 12 гер бärх зөвтä, терүнäs негинь чигн бäräд уга, Автотранспортин конторин начальник ур Чернов, парторганизацин селлätр ур Шманцарь эн кѳдлмшäs бийсн заагджацхана.

Äмтс бääдг гермүд бärлггärн Элст балгъсна Ленинä нертä колхоз (ахлачн ур Гончаров, парторганизацин селлätрн ур Кривоносоз) ард үлддж йовна. Äмтн бääдг 5 гер бärдж, ташр терн ик дуту-дундста.

Нань чигн дуту-дундс тосхлтл олн, терүг цугтн бичäd керг уга. Тосхлтд сән зунн сармуд ðнъгрдж йовцхана. Намрин серүн орхас урд äмтн бääдг гермүд бärдж дуусцхах кергтä.

Тосхачнр дунд социалистическ дѳрлдä делгрүлдж, партийн политическ кѳдлмш чанъгъадж, тосхлтин кѳдлмшиг эврәнн хäläврт авх тѳр—таньгъчин партийн болн советск организацин ðмн тävгдджәнä.